

## **A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !**

A Fővárosi Ítéltábla I.r. és az I.r. felperes által képviselt II.r. felperesnek, dr. Rubovszky György ügyvéd által képviselt alperes ellen, határozat megsemmisítése iránt indított perében - mely perbe a felperesek pernyertessége érdekében I.r. és II.r. beavatkozott - a Fővárosi Bíróság 2007. november 28. napján meghozott 29.P.23.486/2007/13. számú ítélete ellen az alperes részéről 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

### **Ítéletet:**

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az alperes O. V. 2006. december 17. napján hozott határozatait a 34. sorszámú határozat kivételével semmisíti meg.

A felek fellebbezési eljárási költségeiket maguk, míg a le nem rótt 24.000.- (Huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### **Indokolás:**

A felperesek a keresetükben az alperes M. V-nak 2006. november 18-i ülésének valamennyi határozata és a 2006. december 17-i O. V-nak határozatait - a 34. sorszámú kivételével - megsemmisíteni kérték az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. tv. (a továbbiakban: Etv.) 10.§ (1) bekezdése alapján.

Az alperes a kereset elutasítását kérte vitatva a kereset jogalapját. Álláspontja szerint az I.r. felperes és a beavatkozók perlési aktorátussal nem rendelkeznek, mivel tagsági viszonyuk megszűnt. Érdemben a keresetet alaptalannak találta.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében az alperes M. V-nak 2006. november 18. napján meghozott valamennyi határozatát, valamint az O. V-nak 2006. december 17. napján meghozott valamennyi határozatát megsemmisítette. Megállapította, hogy a

felek perköltségeiket maguk, míg a felperesek által le nem rótt 21.000.-Ft eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet indokolása értelmében az I.r. felperes és a beavatkozók a Pp. 48.§ és az Etv. 10.§ (1) bekezdése alapján keresethetőségi joggal rendelkeztek párttagsági viszonyukból eredően, mivel a keresetindítási jogot a fegyelmi eljárás hatálya nem érinti. Az elsőfokú bíróság a párt 2005. május 21. napján kelt alapszabálya, az Etv. 9.§ a-c) pontjai, a 6.§ (1) bekezdés alapján nem fogadta el azt az alperesi érvelést, hogy a felpereseket és a beavatkozókat tagsági jogaik fegyelmi szabályzatán alapuló felfüggesztésére tekintettel tudatosan tartották távol a városi és a megyei választmányok üléseiről. Rámutatott arra, hogy a II.r. felperes és a II.r. beavatkozóval szemben a perbeli időszakban nem volt fegyelmi eljárás. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint azzal, hogy az alperes a felpereseket és a beavatkozókat tagsági jogok felfüggesztésére hivatkozással nem hívta meg a városi ülésekre és ezzel elzárta őket attól, hogy megyei választmányi tagokat választhassanak az Etv. 9.§ a) pontját sértő módon járt el. Utalt arra, hogy az alperes tudatában volt annak, miszerint a helyi szervezetnél uralkodó békétlenség miatt a küldött állítás eredménytelen maradt. A megyei választmányra küldött állítás hiányában megállapította, hogy a M. V. ülésének összehívása sértette az Etv. 6.§ (1) bekezdését, a 9.§ a) pontját és az alapszabály 33.§ (1) bekezdését. Leszögezte ugyanakkor, hogy P. S. megbízatása és a taggyűlések összehívásával kapcsolatos tevékenysége nem lehetett vizsgálat tárgya, mert az ezzel kapcsolatos alperesi határozatokat bíróság előtt senki sem támadta meg. Nem tekintett el azonban attól a körülménytől, hogy 2006. szeptember 19. napján a k-i vezetőséget felfüggesztő alperesi határozat tárgyában korábban jogerős ítélet született, melyet az alperes az ülések összehívásakor, így a m-i v-i ülések előkészítésekor sem vett figyelembe. Az alapszabály 75.§ (2) bekezdés, 78.§ (2) bekezdés, 81.§ (1) bekezdés alapján a választmányi taggá és egyben bizottsági taggá is választó határozatokat az összeférhetetlenség miatt is jogszabálysértőnek minősítette az elsőfokú bíróság. E vonatkozásban a tisztségről utóbb történt lemondást nem értékelte, mert a határozatok alapszabályt sértő jellegét az összeférhetetlenség utólagos feloldása nem orvosolja. Az o. v. határozatait az alapszabály 33.§ (1)-(4) bekezdés, 39.§ (1) bekezdés, 47.§ felhívásával minősítette törvénysértőnek. E vonatkozásban kiemelte, hogy az alperesnek nem volt jogi lehetősége arra, hogy a legfőbb szerve utólagosan jóváhagyjon alapszabálysértő eljárást; a választmány felmentő határozata nem orvosolhatja az alapszabály be nem tartását. Megítélése szerint az alapszabály 47.§-ában szabályozott aggályos döntési lehetőség tekintettel arra, hogy az csak a szavazás technikai menetére vonatkozó 44-46.§-ok esetében jelenthet eltérési lehetőséget, a szavazás titkosságára nem vonatkoztatható. Miután az o. v. összehívása sértette az alapszabály 33.§ (2)-(4) bekezdését, ezért a választmány valamennyi határozatát megsemmisítette.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Az ítélet ténymegállapításait részben tévesnek tartotta, mert -állítása szerint - a II.r. felperes és a II.r. beavatkozó meghívást kapott a P.S.-által összehívott városi alapszervezeti

taggyűlésekre; a megyei választmányi ülésekre a tagságot nem hívják meg, hanem az alapszabály 54.§ (2) bekezdése szerint a helyi szervezetek által választott küldötteket, azaz nem szabálytalan ha a I.r. felperes és I.r. beavatkozó nem kapott meghívást a választmányi ülésre. Az érvényes és hatályos F. E. Sz..alapján utalt arra, hogy a tagsági jogok gyakorlásának felfüggesztése jogszerű volt, így nem törvénysértő az I.r. felperes és az I.r. beavatkozó meghívásának hiánya. Vitatta, hogy az összeférhetetlenség törvénysértést eredményezne. Az O. V. ülésével kapcsolatban előadta, hogy a tisztújítást a csatolt elnöki körlevéllel indította, melyben előre közöltek szerint a pontos határnapok szerepeltek. Kimutatást csatolt arra, hogy mikor fejeződtek be a megyei tisztújítások. Megítélése szerint a felkészülésre megfelelő idő állt rendelkezésre, így garanciális érdek nem sérült, az alapszabályban meghatározott 8 napos határidőn belül csak azon tagok lettek meghívva, akik nevét a megadott határidőt követően közölték a választmányi elnökséggel, melyet a helyszínen senki nem kifogásolt. Kiemelte, hogy az alapszabálytól eltérő eseményekről az O. V. az érdemi döntése meghozatala előtt határozott, mintegy arra az esetre módosítva az alapszabályt, szinte egyhangú támogatottsággal. Arra külön is hivatkozott, hogy az alapszabály 35.§ (6) bekezdés szerint a jegyzőkönyvvezetőt és hitelesítőket a testület nyílt szavazással választja meg, míg a többi esetben előzetes, szinte egyhangú döntéssel történtek a szavazások. Álláspontja szerint sem a M. V., sem az O. V. által hozott határozatok többségükben nem sértenek meg előírást, és amennyiben meg is sértenek, akkor azok súlya elenyésző.

A felperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozták annak megalapozottsága folytán. Kifejtették, hogy az alperes ellenük hozott fegyelmi határozata nem vált végrehajthatóvá a fellebbezések, keresetindítások folytán, így a kizárás, és a felfüggesztés joghatása nem terjedhetett ki a kizárt városi alapszervezeti vezetőségi tagokra. Hivatkoztak arra, hogy a bíróság 2006. szeptember 19. napján jogerős ítéletével helyreállította az alperes K. V. Sz. vezetőségének jogállását és mivel a kizárásuk nem volt jogerős, ezért a tisztújító taggyűlés összehívására a jogállásába visszahelyezett elnök lett volna jogosult. Előadták, hogy a K. Sz. 2006. november 18. napján megtartott tisztújításáról haladéktalanul értesítette az országos elnököt a taggyűlési határozatok, majd a taggyűlési jegyzőkönyv megküldésével, amely következtében az alperesnek megfelelő idő állt rendelkezésére ahhoz, hogy a városi alapszervezet döntéseinek figyelmen kívül hagyásával előállt törvénysértést orvosolja, amit azonban nem tett.

Az I.r. beavatkozó az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta megalapozottsága folytán. Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.936/2006/5 sorszámu, továbbá a Fővárosi Bíróság 29.P.21.367/2007/11. számú ítéletére, valamint arra, hogy az alperes eljárásával megakadályozta, hogy a bíróságok által jogaiba visszahelyezett kecskeméti szervezet tagjai tisztségviselők lehessenek és tisztségviselőket válasszanak.

A II.r. beavatkozó az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Hivatkozott a pártban történt törvénysértő intézkedésekre, a törvényesség helyreállítására tett lépéseire.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezése álló adatok, bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg a tényállást és érdemi döntése is megalapozott, túlnyomóan helyes indokai alapján. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság indokait az alábbi kiegészítéssel, pontosítással hagyja helyben.

Az alperes O. V. 34/2006.(XII.17.) OV. számú határozatának megtámadására másik per volt folyamatban, amelyben a Fővárosi Bíróság 29.P.21.367/2007/11. sorszámú 2007. szeptember 19. napján kelt és a fellebbezés visszavonása folytán 2008. március 18. napján jogerős ítéletével a 34/2006.(XII.17.) OV. határozatot megsemmisítette.

A jelen fellebbezési eljárás alapját képező elsőfokú eljárásban a felperesek a akként tartották fenn a keresetüket a 29.P.21.367/2007. számú perre tekintettel, hogy a 34/2006.(XII.17.) OV. számú határozat kivételével kérték az alperes O. V. 2006. december 17. napján hozott határozatainak a megsemmisítését, azaz a kereset sem irányult a 2006. december 17-i O. V. 34. sorszámú határozatának a megsemmisítésére. Ezért a Pp. 215.§-ában megfogalmazott keresethez kötöttség alapján csak e határozat kivételével vizsgálhatta a bíróság a 2006. december 17-i o. v. határozatainak törvényességét és dönthetett azok megsemmisítéséről ebben az eljárásban.

Az Etv. 10.§ (1) és (3) bekezdése alapján a pártagnak a törvényben biztosított joga, hogy a párt adott szervének törvénysértő határozata megsemmisítését kérje. Ez a jogosítványa független attól, hogy a törvénysértő határozat milyen előzmények után született és milyen alapszabálysértő magatartások következménye. A tag által a társadalmi szervezet, illetve a párt vagy testülete eljárásának törvényessége a bíróság előtt az Etv. 10.§ (1) és (3) bekezdése alapján az adott határozat megtámadása útján tehető vitássá. Az Etv. 10.§ (1) és (3) bekezdése alapján indított perben annak eldöntésekor, hogy a párt határozata törvénysértő-e, a törvényi rendelkezések megtartása mellett az alapszabály és más belső szabályzat rendelkezéseinek a megtartását is vizsgálni kell, miután a az alapszabály és más belső szabályzat megsértése is törvénysértésnek minősül. A töretlen - a Legfelsőbb Bíróság által kialakított - bírói gyakorlat szerint törvénysértő a társadalmi szervezet, így a párt eljárása és ennek alapján hozott határozata, amelynek során a saját alapszabályában vagy más belső szabályzatában foglalt rendelkezéseket megsérti, nem tartja be. A keresetben megjelölt határozatok törvénysértő voltak megállapításával és megsemmisítésével a bíróság akkor avatkozhat be a párt működésébe, ha egyben azt is megállapítja, hogy a törvénysértő döntés a párt demokratikus és egyben jogszerű működését akadályozza. Az alperes

alapszabályának 4. § (1) bekezdésében maga is egyértelműen deklarálja, hogy „belső életében és közéletben demokratikusa működő” párt. Ezzel szöges ellentétben áll a jogerős korábbi bírói ítélettel szemben helyezkedő és a tagok alkotmányos, valamint az Etv-ben is lefektetett jogainak, különösen egy egész alapszervezet jogainak korlátozása még akkor is, ha az „jó cél”, vagyis a pártegység megteremtése érdekében történik.

Az alapszabály 25. § (4) bekezdése értelmében van lehetőség az O. V-nak - indokolt határozattal - akár a helyi szervezetek testületeinek, tisztségviselőinek működését felfüggeszteni, ha alapszabálysértő vagy a párt politikájával ellentétes vagy azt súlyosan sértő tevékenységet folytatnak. Így azonban csak a testület működése függeszthető fel, amely azonban nem járhat a fegyelmi eljárás alá vont tagok egyesülési jogának szinte időtlen korlátozásával, vagyis tagi jogaik gyakorlásának jogsértő megakadályozásával.

Az alperesi párt O. V-nak 2006. december 17-i jegyzőkönyvéből is kitűnik a perben érintett városi szervezet vezetőségi tagjait jogsértő módon úgy jellemezték, hogy „képességeiket messze meghaladóan módon vállaltak tisztséget”. Ugyanezen az ülésen számos aggály is megfogalmazódott az eljárások törvényességét illetően, illetőleg az alapszabály ellentmondásos voltát tárták fel az Ö. T. elnökének és titkárának választásával kapcsolatban.

A párt, illetve egyes szervei határozatainak meghozatalának eljárási rendjének meg kell felelniük az Etv. 6.§ (1) bekezdésében deklarált demokratikus működés alapelveinek, mert csak az ennek alapján hozott határozat lehet törvényes.

A párt működésének is alapelve az önkéntesség, önkormányzatiság, demokratizmus. Az önkormányzatiság elve érvényesül abban, hogy a párt ügyintéző, képviseleti szervei választott szervek. Az Etv. 9.§ b) pontja minden korlátozás nélkül kimondja a tag választási és választhatósági jogosultságát.

Az alperes a fentiek értelmében, tehát az alapszabályának 4.§-ában megfogalmazta működésének elveit, így a demokratizmust, a tagjainak véleménynyilvánítási jogát, a kritika szabadságát, mely utóbbiak miatt senkit hátrány nem érhet. A 4.§ (7) bekezdésben rögzítésre került, hogy a „párt a közéletben toleráns, megértő a más véleményen lévőkkel, így a politikai ellenfeleivel szemben; módszere a higgadt, érveken nyugvó vita, meggyőzés, a személyes példamutatás, és ennek kell érvényesülnie a párton belüli kapcsolatokban is”.

Az alapszabály III. fejezetének, továbbá VII-IX. fejezeteinek rendelkezései az alperesi párt alulról építkező szervezeti felépítését rögzítik. Ennek tükrében is különös jelentőséget kap az Etv. 9.§-ában deklarált tagi jogosultság, a választás és választhatóság joga, a tagegyenlőség elve.

Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá, hogy P. S. megbízásának vizsgálata nem lehetett a jelen per tárgya. Az a tény azonban nem volt figyelmen kívül hagyható, hogy nevezett megbízására azt követően került sor, hogy az alperes O. E-nek 1/2006.(II.1.) OE határozatát, - amellyel a párt K. Sz. vezetőségének működését felfüggesztette és a vezetőség tagjait tisztségről lemondásra szólította fel - a Fővárosi Bíróság 2006. május 3. napján kelt határozatával végrehajtásában felfüggesztette, majd a 2006. szeptember 19. napján jogerős ítélettel (Fővárosi

Bíróság 8.P.633.787/2004/43. és Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.936/2006/5.) megsemmisített.

Az I.r. felperes és az I.r. beavatkozóval szembeni fegyelmi eljárásban tagsági jogaik felfüggesztése és annak jogkövetkezményei vonatkozásában a másodfokú bíróság az Etv. 9.§ -a és 6.§ (1) bekezdés rendelkezési alapján a tagsági jogok korlátozása kizártsága tekintetében osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját. Az Etv. 9.§-ában biztosított tagi alapjogok nem korlátozhatók a tagsági viszony fennállása alatt az alapszabály, vagy más belső szabályzat, így fegyelmi szabályzat rendelkezése által figyelemmel az ártatlanság véelme, mint alkotmányos alapjogelvre is figyelemmel.

A másodfokú bíróság utal arra, hogy az I.r. felperest és az I.r. beavatkozót kizáró alperes O. F. E. B. 2006. március 18-án kelt és a 34/2006.(XII.17.) OV. határozatokat a Fővárosi Bíróság 29.P.21.367/2007/11. számú 2007. szeptember 19. napján kelt és 2008. március 16-án jogerős ítéletével megsemmisítette.

Az alperesnek a K. Sz-tel és tagjaival szembeni fenti eljárásai közrehatottak abban, hogy az alperes K. Sz. nem tudott küldöttet állítani a megyei szervezetbe. A M. Sz. 2006. november 18-i választmányi ülésén - a jegyzőkönyv szerint - megállapításra került, hogy a K. szervezet nem állított küldöttet. A K. Sz. alapszabály által is garantált küldöttállítási jogosultsága korlátozva volt és nem teljesült. Az alapszabály 54.§ (2) bekezdés 1. pontja szerint a megyei választmány tagjai minden helyi szervezetből egy fő választott küldött. A K. Sz. tehát küldöttet nem állíthatott, így a M. V. nem volt teljes, így a hatáskörébe tartozó ügyekben döntési jogosultsága a demokratikus önkormányzatiság és a tagegyenlőség elvéből, valamint az Etv. 9.§ b) pontjában rögzített jogokból következően nem lehetett törvényes. Ebből következően a megyei választmány keresettel támadott határozatai törvénysértő jellegét az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg.

Az alapszabály 56.§ (2) bekezdése szerint a megyei választmány által delegált 1-1 személy az országos választmány tagja. A M. V. küldöttállító ülése nem volt törvényes, így ez az országos választmány összetételére is kihatott. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a 2006. december 17-i o. v. összehívásának és megtartásának, ebből következően támadott határozatainak törvénysértő jellegét.

Az alperesnek az egyes szervei összehívásának és megtartásának során saját alapszabályi rendelkezései szerint kell eljárnia. Az alperes a saját alapszabályához kötve van, annak rendelkezéseit köteles betartani, attól a legfőbb szervének feljogosítása alapján nem térhet el adott esetre. Az alperesnek lehetősége van az alapszabály módosítására, de arra nem, hogy az alapszabállyal ellentétes eljárását már mintegy előre jóváhagyja, mert ez az Etv. 6.§ (1) bekezdésben rögzített demokratikus önkormányzatisággal ellentétes. Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy a párt a törvénysértő eljárást nem orvosolhatja adott szervének határozatával.

A leírt indokokból következően az o. v. összehívásának és megtartásának - alperes által sem vitatott - alapszabálysértő történései is törvénysértésnek minősülnek. Az összeférhetetlenség szabályai az adott tisztség betöltésének feltételeként értékelendők, melyből következően jelölt sem lehet az akivel szemben összeférhetetlenségi ok áll fenn. A választásról szóló határozatok törvényértő

jellege annak meghozatalakor fennállt. Ez utóbbi lemondással történt orvoslása nem teszi a határozatit törvényessé.

Mindezek a törvényes határozathozatalra egymásra épülően és többszörösen kiható olyan súlyú alapszabálysértések, amelyek a támadott határozatok megsemmisítésére elégséges alapot adnak. Ezért a másodfokú bíróság nem fogadta el az alperes azon érvelését, hogy az általa is elismert eljárási szabálysértések kisebb súlyúak lennének, különösen arra is figyelemmel, hogy már az előző bírósági eljárás eredményét a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati eljárás keretében hatályában fenntartotta, amely az alperes súlyos törvénysértését orvosolta.

A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdés értelmében helybenhagyta a kereseti kérelemhez kötött pontosítással a rendelkező rész szerint.

A felpereseknek és a beavatkozóknak előterjesztett és igazolható, a fellebbezési eljárásban felmerült költségigénye nem volt, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 78.§ (1) bekezdés alapján a fellebbezési eljárási költségről a rendelkező rész szerint határozott.

Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 14.§ alapján az állam viseli.

Budapest, 2008. április 17.

. Lizák Tibor sk.  
a tanács elnöke  
. Merőtey Anikó sk.  
sk.

előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes

bíró

A kiadmány hitelül: